

El pou del vernís

Butlletí
d'informació

Editorial

A l'assemblea es van confirmar els càrrecs que es renovaven i es va incorporar a la junta un noi jove, el Cristian Domínguez. La majoria de la junta ja tenim una certa edat i la incorporació de gent jove aporta diferents maneres de veure les coses que sempre és positiva.

Continuem amb les activitats previstes, hem fet dues xerrades molt interessants, una altra sobre *La fi dels templers* i "els Graffiti de la Torre de Coudrais de Chinon" i la *Geografia humana d'Esplugues*. En una altra activitat amb molt de públic assistent i interessat, el Josep Florenza va fer la segona part de la xerrada sobre la geografia física que ens havia fet l'any passat.

Les entitats d'Esplugues continuen en plena vitalitat, la celebració del *Tres tombs* el dia 20 de març va ser una gran èxit una altra vegada tot i les dificultats econòmiques del moment.

Al maig tenim les eleccions municipals. Les eleccions locals, que són les més properes a la gent, són un bon moment per reflexionar sobre el nostre futur com a poble. Com a Grup d'Estudis us convidem a participar tant en els debats com en les eleccions. Pensem que les campanyes no sempre són prou aclaridores i que a vegades hi ha més soroll que idees i propostes. Us demanem que us espoleu la mandra i penseu sobre quines opcions ens garanteixen un futur millor i que voteu en conseqüència.

La geografia urbana d'Esplugues I PART

Josep Florenza i Brillas

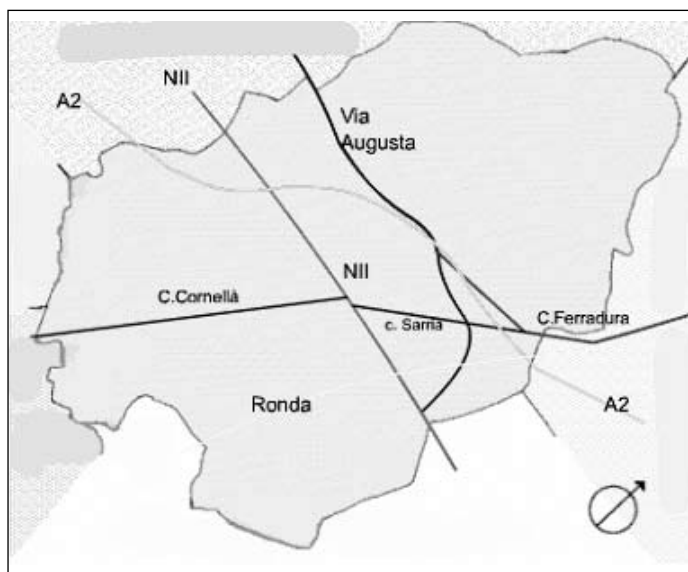
En aquesta conferència vam oferir una **visió global** de com és la nostra ciutat, les seves **dimensions**, l'**organització del seu territori**, els pobles i les ciutats veïnes, i els grans **canvis** succeïts al llarg de la seva història degut al seu **creixement urbanístic** i la seva integració actual a la Regió Metropolitana de Barcelona.

El creixement del poble al llarg dels anys. De poble a ciutat.

Cruïlla de camins i carreteres. Esplugues ha estat tradicionalment un **punt d'enllaç** entre la capital de Catalunya i la resta de la comarca i el país. Alguns camins i carreteres que servien per entrar o sortir de Barcelona han passat pel nostre terme municipal. A la

vora d'aquests camins i carreteres naixeren i creixeren els primers nuclis habitats i, amb la posterior creació de noves vies de comunicació, el poble va créixer. L'expansió urbanística i de població s'ha localitzat sempre seguint aquestes vies.

El camí ral o antiga Via Augusta romana fou el primer camí que va **unir Barcelona** amb Esplugues i la comarca del Pla del Llobregat. Sortia de la muralla de Barcelona, anava fins Hostafranchs, Sants, Collblanc, torrent Gornal, **entrava a Esplugues per Can Oliveres**, pujava cap el **Raval de Sant Mateu** i es dirigia al raval de Sant Just Desvern. D'allà anava fins a Sant Feliu de Llobregat i a Martorell on s'enllaçava amb la principal via romana.

Camins i carreteres originals

Una lenta evolució. Els segles XVIII i XIX.

Fins a mitjans dels 1700 la població i l'activitat del poble eren absolutament agrícoles. Però des de principis d'aquest segle ja es comencen a construir noves cases a la gavarra, a l'indret on passaria la nova carretera Madrid-Barcelona. Els anys 1763-65 es construeix aquesta via de comunicació. I és a partir d'aquest lloc que comença a créixer ràpidament el municipi. A l'acabar el segle XVIII la població s'ha quintuplicat, passant de **120 habitants i 22 cases el 1705 a 621 habitants i més de 150 cases l'any 1804**. El nou nucli urbà creix ràpidament al voltant de la nova carretera. Tota mena d'activitats productives hi neixen i això fa aparèixer nous habitatges. Les propietats es parcel·len continuadament, terres ermes són ocupades i se'les dona utilitat agrícola.

Durant el segle XIX segueix la mateixa tònica de creixement del segle passat. La població es duplica, passant a tenir **1200 habitants i 305 cases l'any 1904**. El nucli central del poble ocupa tot el creixement. El ritme de creixement ja no és tant gran, però en xifres absolutes és molt important. **Esplugues segueix essent un poble majoritàriament agrícola.**

A mida que es desenvolupen aquests dos segles, amb totes les convulsions polítiques i socials que s'hi produeixen, el municipi es transforma substancialment.

Un paisatge de canvi. El segle XX.

A principis del segle XX comença el gran canvi d'Esplugues, transformant-se progressivament en un poble residencial i

industrial, abandonant-se l'activitat agrícola i acabant essent la ciutat que és avui en dia. L'any 1903 es traça la carretera de Cornellà, obrint-se una nova via de comunicació amb un altre poble en creixement constant.

Durant la **primera meitat de segle** es **retolen els primers carrers de les barriades** de **La Plana** (1903) **Can Vidalet** (1920), **Finestrelles** (1923), **El Gall** (1925), **La Miranda** (1934), **Ciutat Diagonal** (1948) i **Can Clota**. Aquesta retolació significa que **els grans propietaris de terrenys agrícoles abandonen aquesta activitat** amb la previsió de vendre les seves terres per edificar-hi posteriorment. Aquesta **retolació** dels carrers dona pas a la **parcel·lació de les finques** i la seva posterior venda. L'abandó de les terres de conreu no és sobtada, sinó que triga uns anys. Segueixen havent-hi conreus, però molt menys, sense una producció elevada i competitiva. S'abandonen primerament els conreus de secà, molt menys productius que els fruiters i la poca horta que hi ha. En la mesura que la **pressió urbanística augmenta**, es construeix continuadament **fàbriques i habitatges**. Primerament habitatges baixos i indústries petites i mitjanes. Fins els anys 60 Esplugues estava edificada tota amb cases d'una planta o d'un o dos pisos com a màxim. Entre els anys 60-80 moltes petites parcel·les són venudes per edificar pisos, una construcció aquesta que no havia existit mai a Esplugues. A partir dels anys 70, amb el gran creixement immigratori, es comença a construir molts edificis i a transformar el paisatge urbà radicalment, ja similar a l'actual.

(continuarà)

NECESSITEM NOUS SOCIS que ens ajudin en la nostra tasca cultural i de servei a la vila d'Esplugues.

Podeu demanar informació a l'adreça d'aquesta publicació, o bé consultar la pàgina Web que també s'indica, o adreçar-vos a la Sra. Mercè Malaret (tel. 93 371 28 82) o bé a la Sra. Rosa Abós (tel. 93 473 95 49).

Tanmateix, estem a la vostra disposició si voleu una informació directa, els dimarts de 19-21 h. al local del Casal de Cultura Robert Brillas d'Esplugues. Us hi esperem!

DIMARTS alternatius de 19 a 21 h

Fax:
93 473 29 87

Telèfon:
93 473 44 12

adreça electrònica:
gestudisesplugues@gmail.com

Nova pàgina web:
http://grupestudis.esplugues.cat

Seu:
Casal de Cultura Robert Brillas
Àngel Guimerà, 38 - 08950 Esplugues de Llobregat

El Voluntariat per la llengua (VxL)

Un dels elements que caracteritzen més positivament la societat catalana, ha estat la seva fidelitat a la llengua, malgrat tants anys de persecució, i la riquesa de la Nostra societat civil.

El Voluntariat per la llengua conjuga perfectament aquest dos elements. La idea surt de la societat civil i és molt senzilla. Una persona d'aquí que parla català amb fluïdesa s'ofereix a una persona que ha vingut de fora per fer conversa en català. Per a una persona que vol parlar català les classes no són suficients perquè es llanci a

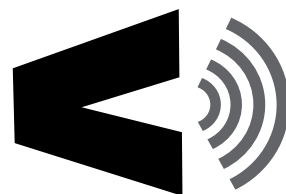
fer-ho i la conversa és la millor manera de fer aquest pas endavant.

Les persones voluntàries no cal que tinguin grans coneixements de llengua, han de parlar i així ajuden a altres persones perquè és puguin integrar plenament en la nostra societat. De passada s'enriqueixen amb aportacions culturals dels nousvinguts/des. Us estimulen participar-hi.

Trobareu més informació al web del Centre de Normalització Lingüística Roses:

<http://www.cpl.cat/xarxa/cnlroses/voluntaris/>

VOLUNTARIS PER LA LLENGUA

Tu pots ser voluntari voluntària si

Parles català i tens temps. No has de fer de mestre, només has de conversar amb la teva parella.

Tu pots ser aprenent aprenenta si

Entens una mica el català i el comences a parlar i vols practicar-lo per agafar confiança i utilitzar la llengua en situacions reals al carrer.

Per tenir parella cal

Que ens diguis quina és la teva disponibilitat horària i quins dies pots dedicar al programa.

Nosaltres tindrem en compte la teva disponibilitat i et buscarem parella. Després, sereu vosaltres els que decidireu on us trobeu.

VOLUNTARIS PER LA LLENGUA és un projecte de participació ciutadana que posa en contacte persones que volen destinar una hora a la setmana del seu temps a conversar amb les persones que aprenen català i encara no el parlen amb prou fluïdesa.

Per això volem persones

Disposades a dedicar una hora setmanal del seu temps a parlar en català amb una altra persona que necessita millorar la seva fluïdesa.

Que es vulguin enriquir amb el coneixement cultural de persones provinents d'altres indrets.

Per posar-les en contacte amb persones

Que tinguin ganes de parlar en català i que vulguin aprofundir en el coneixement cultural del país d'acollida.